

Later word ik schrijfster

Vroeger wilde ik later beroemd worden. Niet gewoon beroemd. Nee, écht bemind. Geadoreerd. In wat maakte niet uit. Wat wel wat wrong. Want een beetje een gerespecteerd beroemdheid is beroemd omdat hij in iets goed is. Of zij, natuurlijk. Maar ik hou het bij 'hij'. De dichterlijke vrijheid wint het van de feminist in mij die wat tegenstribbelt. 'Hij slash zij' bekt niet. 'Zij slash hij' evenmin. En alleen 'zij' is dan weer zo feministisch-fundamentalistisch dat het niet meer neutraal is.

Goed. Beroemd dus. Gerespecteerd beroemd. Beroemd omdat ik in iets goed ben. Het goed zijn komt eerst en dan pas de beroemdheid. Die daar een gevolg van is. Alleszins niet beroemd omdat ik maar gewoon beroemd wilde zijn. Als dat een doel op zich wordt, kom je in de categorie 'ik wil iets in de media doen'. En word je per definitie niet gerespecteerd door de intellectuele klasse.

Schrijven als restant

De vraag was natuurlijk waar ik dan goed in was om beroemd in te worden. Zingen kon ik niet en met kunstzinnigheid had ik weinig. Acteren dacht ik te kunnen... Maar missen is menselijk. De politiek was geen optie want ik kon geen kleur bekennen. En een gebrek aan sportgenen sloot ook een carrière in die richting uit.

Restte er nog het schrijverschap... Ja. Ik besloot later schrijver te worden. Schrijfster natuurlijk, want ik ben een vrouw. En er is helemaal niets feministisch-fundamentalistisch aan het aanpassen van woorden aan je eigen geslacht.

Schrijfster. Een beroemde schrijfster. Een goede schrijfster. Van dikke boeken. Met grote wijsheden in. Zoals Jostein Gaarder met zijn 'De Wereld van Sofie'. De hele wereld zou van mij kunnen bijleren. Wetenschap toegankelijk maken voor het volk. De mensen verheffen. Maar dan niet rond filosofie, want dat had die slimme Jostein al bedacht. Misschien over wiskunde? Nee, dat deed Hans Magnus Enzensberger me al voor met zijn 'De Telduivel'. Hans Magnus Enzensberger. Met zo'n naam zou ik ook met gemak een groots schrijver worden. Schrijfster.

Intellectueel, doch winstgevend schrijven

Misschien moest ik toch maar voor de hoog intellectuele roman gaan zonder een specifiek wetenschappelijk domein aan te snijden. Met verborgen maatschappijkritische boodschappen die geëxternaliseerd worden door mega boeiende personages waar we naar opkijken of net van gruwelen in een complex, doch bloedstollend, meeslepend en aangrijpend plot.

Maar zou ik daar mijn brood mee kunnen verdienen? Of nog beter, mijn kreeft? Harry Mulish deed het. Hoog aangeschreven én in staat een huis te kopen aan de Amsterdamse grachten. Dan Brown kan er wel 30 kopen aan diezelfde gracht. Maar hij werd natuurlijk lang niet zo intellectueel bevonden. Veel te populair, die 'Da Vinci Code'. Nee, dat pad wilde ik niet volgen. Inhoud boven inkomen. Of toch vanaf een bepaald inkomen.

Ik ging wat verder terug in de tijd om grote voorbeelden te zoeken. Albert Camus. Werd aanzien - tegen zijn eigen wil, maar dat terzijde – als één van de grondleggers van het existentialisme. Het ex-is-ten-tialis-me. Alstublieft. Kan wel tellen als intellectueel hoogstaand. Alleen jammer dat hij relatief jong verongelukte (of was het moord?). Dàt had ik er dan ook weer niet voor over. Al intrigeerde het me wel dat Camus nog steeds stof was voor intellectuele gesprekken (en complottheorieën). Mensen die nog steeds heel der discussies voerden over wat Camus nu precies bedoelde met 'De Vreemdeling'. Indrukwekkend. Serviezen moesten er vast aan geloven in mening intellectuele huishoudens. Maar wat heb je daar nu aan als je er zelf niet meer bent?

Boris Pasternak. Zijn 'Dokter Zjivago' gold als één van de hoogtepunten uit de wereldliteratuur in de 20e eeuw. Hoogtepunt. Wereldliteratuur. Een liefdesverhaal gebruiken om de Russische Revolutie en het daarbij teloorgaande ideaal van de individuele mens aan te kaarten. Op zijn minst knap. Maar toch ook wat gevaarlijk. Rebelleren tegen je regime...

Schrijfster met een grote S

Misschien moest ik dichterbij huis kijken. Tom Lanoye? Niet mijn ding. Hugo Claus? Wie zou er na de aankoop ook effectief tot het lezen van 'Het verdriet van België' overgaan? Louis Paul Boon? Hmm, geen zin om beticht te worden van niet-zedige vuilspuiterij. Ook te jong gestorven trouwens – wat wil je als zulke dubieuze onderwerpen aansnijdt. Willem Elsschot? Zijn kinderen wisten pas na zijn dood dat Willem het alter ego van hun vader Alfons was. Dag lof en glorie. Remco Campert? Wie? Godfried Bomans? Zalige humor. Maar is dat wel literatuur met de grote L?

En waar waren die schrijfsters, zeg? Griet Op de Beeck en Lize Spit - of toch hun boeken - bestonden nog niet. Thea Beckman wel. Maar kinderboeken waren niet meteen mijn ambitie. Beroemd kon je er niet van worden. Tenzij je Pippi Langkous, Pluk van de petteflet of Harry Potter creëerde. Een behoefte die niet zo manifest aanwezig was bij mij.

Zucht...

Vroeger is niet meer. Het is al later. Beroemd ben ik niet. Nog niet. Een boek heb ik niet. Nog niet. Boodschappen heb ik wel, maar geen originele. Een plot om ze in te verwerken, heb ik niet. Nog niet.

Maar gelukkig komt er nog een veel later.

De groten der aarde worden pas op latere leeftijd erkend voor hun werk. José Saramago pas na zijn vijftigste. Tijd zat dus. Al moet je wel werk hebben om erkend te worden. Laat ik daar maar werk van maken. Met kleine schrijfseltjes. Of cursiefjes zoals Annie M.G. Schmidt er wel honderden schreef. En goed. Mét wijsheden. En maatschappijkritische boodschappen. Ze werd er beroemd mee. En geadoreerd.